

Coleg Caerdydd a'r Fro
Corfforaeth Addysg Bellach

Adroddiad Blynyddol
Pennaeth y
Grŵp Llywodraethiant
Corfforaethol/
Clerc y Gorfforaeth
2019-20

I'w gyflwyno yn y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol ar 8 Rhagfyr 2020 am 9.30am
Awdur: Louise Thomas, Pennaeth y Grŵp Llywodraethiant Corfforaethol/Clerc y Gorfforaeth,
12 Tachwedd 2020

Cyflwyniad

Adroddiad Blynyddol y Clerc i'r Gorfforaeth ar gyfer y flwyddyn 1 Awst 2019 hyd at 31 Gorffennaf 2020 yw'r canlynol. Mae Llywodraeth Cymru yn gofyn am yr Adroddiad hwn ar gyfer y Gwasanaethau Sicrwydd a Llywodraethu Darparwyr (PAGS).

Cefais i, Louise Thomas, fy mhenodi'n Glerc y Gorfforaeth ar 25 Mai 2012 ac rwyf wedi ymgymryd â'r ddyletswydd hon ers y dyddiad hwnnw.

Mae'n rhoi sicrwydd sylweddol i'r Gorfforaeth fod ei gweithgareddau wedi cael eu cyflawni yn unol â'r dull gweithredu llywodraethiant a bennir yn Atodlen 1 yr Offeryn Llywodraethu a geir yng Nghorfforaeth Addysg Bellach Coleg Caerdydd a'r Fro. Diwygiwyd y rhain am y tro cyntaf ym mis Gorffennaf 2015, wedi i'r Coleg ailstrwythuro ei Gorff Llywodraethu, a chawsant eu diwygio a'u cymeradwyo unwaith yn rhagor ym mis Gorffennaf 2018 er mwyn cymryd i ystyriaeth caffael ACT.

Mae'r Corff Llywodraethu wedi'i ailstrwythuro unwaith eto a chafwyd gwared ar Fwrdd Strategaeth a Bwrdd Cymunedol ACT i adlewyrchu sut mae'r Bwrdd wedi aeddfedu a dod yn fwy sefydledig. Gwahoddwyd dau aelod o bob Bwrdd i ddod yn Llywodraethwyr a derbyniodd bob un ohonynt. Cafodd hyn ei ffurfioli ym mis Mai 2020.

Strwythur y Bwrdd

Ar unrhyw un adeg yn ystod y flwyddyn academaidd, roedd y Corff Llywodraethu yn cynnwys cyfanswm o 37* aelod, ac, yn unol â'r Offerynnau Llywodraethu, dyma oedd y casgliad ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Awst 2019 a 31 Gorffennaf 2020:

- Llywodraethwyr Llawn (heb gynnwys Llywodraethwyr Awdurdod Lleol, Prif Weithredwr y Grŵp, Llywodraethwyr Staff na Llywodraethwyr Myfyrwyr)	14
- Llywodraethwyr Cyfetholedig	9
- Llywodraethwyr Cymunedol (heb gynnwys 3 Llywodraethwr Cyfetholedig)	6
- Aelodau Awdurdod Lleol (Cyngorau Caerdydd a'r Fro)	2
- Llywodraethwyr Staff (Academaidd/Cymorth Busnes)	2
- Swyddog Sabothol/Llywodraethwyr Myfyrwyr	2
- Llywodraethwyr Bwrdd Strategaeth ACT (yn ogystal â'r Llywodraethwyr Staff, Myfyrwyr, Llawn, Cyfetholedig neu Gymunedol y Bwrdd a gynrychiolir hefyd)	5
- Prif Weithredwr y Grŵp	1
- Aelod Annibynnol o'r Pwyllgor Cydnabyddiaeth	1**

* Cyfanswm cronrus yw hwn ac felly caiff y symudiad o un categori Llywodraethwr i un arall ei gyfrif ym mhob categori oni bai y nodir yn wahanol

**Mae penodiad Aelod Annibynnol o'r Pwyllgor Cydnabyddiaeth yn ganlyniad uniongyrchol i arweiniad ac arfer gorau Llywodraeth Cymru.

Yn ogystal â hyn, roedd yr Aelodau Pwyllgor Cyfetholedig ar bob Pwyllgor fel a ganlyn:

- Pwyllgor Archwilio	5
- Pwyllgor Cyllid, Ystadau ac Adnoddau Dynol	1
- Cwricwlwm, Ansawdd a Materion Myfyrwyr	5

(Noder, fodd bynnag, bod 2 Llywodraethwr Cyfetholedig yn gwasanaethu ar 2 Bwyllgor, sef Archwilio a CQSA, ac felly cânt eu cyfrif ddwywaith ar gyfer dibenion yr uchod).

Noder bod y penderfyniad i ailstrwythuro'r Corff Llywodraethu wedi golygu bod nifer o aelodau wedi'u gwahodd i ymuno â'r Bwrdd fel Prif Lywodraethwyr neu Lywodraethwyr Cyfetholedig, felly dyma'r rheswm dros y 'cynnydd' ymddangosiadol yn y niferoedd. Noder ar gyfer y cyfnod pontio hwn, mae rhai Llywodraethwyr wedi'u nodi ddwywaith i roi darlun cywir o niferoedd ym mhob rhan o'r strwythur dros y cyfnod 12 mis.

Mae holl aelodau'r Corff Llywodraethu yn cydymffurfio â'r gofynion cymhwysra, ac wedi eu penodi maent yn cael hyfforddiant cynefino llawn gan Bennaeth y Grŵp Llywodraethiant Corfforaethol/Clerc.

Mae Cofrestr o Fuddiannau Aelodau'r Gorfforaeth a Deiliaid Swyddi Uwch yn cael ei chadw a'i diweddaru gan Bennaeth y Grŵp Llywodraethiant Corfforaethol/Clerc, ac mae ar gael i'w harchwilio gan y cyhoedd.

Mae Cofrestr o Roddion a Lletygarwch (yn unol â'r Cod Ymddygiad, a gafodd ei adolygu a'i gymeradwyo am yr eildro ym mis Medi 2018) Aelodau'r Gorfforaeth a Deiliaid Swyddi Uwch yn cael ei chadw a'i diweddaru gan Bennaeth y Grŵp Llywodraethiant Corfforaethol/Clerc, ac mae ar gael i'w harchwilio gan y cyhoedd.

Gallaf gadarnhau nad oes taliadau wedi'u gwneud fel cydnabyddiaeth i aelodau'r Corff Llywodraethu am eu gwasanaethau fel aelodau yn ystod y cyfnod rhwng 1 Awst 2019 a 31 Gorffennaf 2020.

Cyfarfodydd

Gallaf gadarnhau bod cworwm yn holl gyfarfodydd y Corff Llywodraethu a'i Bwyllgorau yn ystod y cyfnod rhwng 1 Awst 2019 a 31 Gorffennaf 2020.

Cynhaliwyd cyfarfodydd misol y Corff Llywodraethu fel a ganlyn:

- 9 Medi 2019
- 8 Hydref 2019
- 5 Tachwedd 2019
- 11 Rhagfyr 2019
- 14 Ionawr 2020
- 4 Chwefror 2020
- 3 Mawrth 2020
- 31 Mawrth 2020
- 5 Mai 2020
- 9 Mehefin 2020
- 2 Gorffennaf 2020

Gallaf hefyd gadarnhau y cyflwynwyd adroddiadau ariannol i'r Corff Llywodraethu o leiaf unwaith bob tymor yn ystod y cyfnod rhwng 1 Awst 2019 a 31 Gorffennaf 2020.

Oherwydd effaith Covid, cafodd **Diwrnod Strategaeth Llywodraethwyr**, a oedd wedi'i drefnu ar gyfer Mai/Mehefin 2020, ei ohirio tan y flwyddyn academaidd ganlynol.

Mae'r Coleg yn cymryd rhan weithredol mewn prosiect ESRC (Cyngor Ymchwil Economaidd a Chymdeithasol) 3 blynedd ar Lywodraethiant Addysg Bellach, gyda'r Clerc yn rhan o'r Grŵp Effaith. Bydd y prosiect hwn yn adrodd ar ganfyddiadau ac yn adrodd yn haf 2021.

Er dechreuad cyflym y pandemig byd-eang ym mis Mawrth 2020, gallaf gadarnhau bod yr holl gyfarfodydd o ddiwedd mis Mawrth 2020 wedi'u cynnal ar blatfform rhithiol 'Teams' heb unrhyw ymyrraeth ar fusnes corfforaethol o gwbl. Cafodd pob Llywodraethwr hyfforddiant sylfaenol a gwnaethant addasu'n rhagorol i'r heriau sydd wedi codi yn sgil y newidiadau hyn.

Cynhaliwyd y cyfarfodydd Pwyllgor canlynol ar y dyddiadau canlynol:

Pwyllgor Archwilio:

- 19 Medi 2019
- 28 Tachwedd 2019
- 27 Chwefror 2020
- 18 Mehefin 2020

Pwyllgor Cwricwlwm, Ansawdd a Materion Myfyrwyr:

- 26 Medi 2019
- 21 Tachwedd 2019 (Cymeradwyo Adroddiadau Hunanasesu i'r Grŵp)
- 26 Mawrth 2020
- 21 Mai 2020

Pwyllgor Cyllid, Ystadau, Masnachol ac Adnoddau Dynol:

- 18 Hydref 2019
- 23 Tachwedd 2019
- 24 Ionawr 2020
- 22 Mawrth 2020
- 27 Mehefin 2020

Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol:

- 30 Ionawr 2020

Pwyllgor Chwilio a Llywodraethu:

- 30 Ionawr 2020
- 31 Mawrth 2020

Cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol (2019/20):

- 8 Rhagfyr 2020

Bwrdd Cymunedol:

- 23 Hydref 2019

Bwrdd Strategaeth ACT:

- 12 Tachwedd 2019
- 25 Chwefror 2020

Cadeirydd ac Is-gadeirydd, i'w penderfynu

Mae tymor swyddfa 3 blynedd y Cadeirydd a'r Is-gadeirydd presennol yn dod i ben yn y Cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol hwn. Gallaf gadarnhau bod yr holl Lywodraethwyr wedi cael gohebiaeth ymlaen llaw er mwyn gwahodd unrhyw fynegiannau o ddiddordeb yn y naill rôl, a'r broses bleidleisio petai mwy nag un ymgeisydd ar gyfer pob rôl.

Bydd ffurfioldebau penodi'r rolau hyn yn dechrau a byddaf yn gofyn am enwebiad ac eilydd ar gyfer pob rôl. Bydd y ddwy rôl yn gwasanaethu am uchafswm tymor o 3 blynedd, gan ddod i ben yng Nghyfarfod Cyffredinol Blynnyddol mis Rhagfyr 2023.

Hyfforddiant a Digwyddiadau Llywodraethwyr

- Diweddariad Cydraddoldeb ac Amrywiaeth, Samina Khan
- Diweddariad Diogelu, James Donaldson

Sesiynau Hyfforddi y Pwyllgor CQSA:

- Peirianeg, Kevin Robinson
- Profiad Gwaith, James Donaldson
- Cynigion ac Ymchwil, James Scorey
- Ymchwil Academaidd, Emil Evans

Sesiynau Hyfforddi Bwrdd Strategaeth ACT;

- Prosiect Iechyd a Llesiant Dysgwyr, Leon Patnett

Sesiynau Hyfforddi'r Bwrdd Cymunedol:

- Rhwystrau i Ddilyniant, Kay Martin

Gwahoddwyd yr holl Lywodraethwyr i fynychu EdFest ar-lein, yr ŵyl datblygiad proffesiynol ar gyfer staff a gynhelir ar ddiwedd y flwyddyn academiaidd ym mis Mehefin 2020. Mewngofnododd nifer o Lywodraethwyr ar y cyflwyniadau a gwahoddwyd y cwbl i gymryd rhan mewn 'Ystafell Ymneilltuo' rithiol.

Gweithgareddau'r Clerc a Datblygiad Proffesiynol Parhaus

Cafodd gweithgareddau'r Clerc ar gyfer y flwyddyn eu heffeithio'n sylweddol gan Covid ond maent fel a ganlyn:

- Rhwydwaith Clerc Addysg Bellach rhithiol bob mis, heb fforwm preswyl eleni oherwydd Covid
- Diweddariadau misol rhithiol gan y Grŵp Effaith ESRC
- Mynychu'r cyfarfodydd mewnol canlynol i uwch reolwyr *ar ran*, y Corff Llywodraethu:
 - o Bwrdd Safonau Ansawdd
 - o Pwyllgor Diogelu
 - o Bwrdd Academaidd Addysg Uwch

Mae'r Clerc yn meddu ar Dystysgrif a Diploma CIPFA mewn Llywodraethiant Corfforaethol.

Aelodaeth y Corff Llywodraethu a'i Bwyllgorau

Gweler yr Atodiad ynghlwm am restr o aelodau hyd at 31 Gorffennaf 2020.

